

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
SI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN Bucuresti LA CASA ADMINISTRATIEI
DIN Judele si Streinatate PRIN MANDATE
POSTALE
UN AN IN TARĂ 30 LEI; IN STREINATATE 50 LEI
SASE LUNI „ 15 „ „ 25 „
TREI LUNI „ 8 „ „ 13 „

Un numer în streinatate 20 bani
MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

BIN Bucuresti si Judele SE PRIMESC numai la
Administratie
DIN Streinatate, DIRECT LA ADMINISTRATIE SI
la toate oficiile de publicitate
ANUNCIURI LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » III . . . . . 2, — lei »
» » II . . . . . 3, — »
INSERTIELE SI RECLAMELE 3 LEI RINDUL.
La Paris, ZIARUL SE GASESTE DE VINZARE
CU NUMERUL LA
Kioscul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

Adevărul

Să te ferești Române de cuiu strein în casă

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA

PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDACȚIA

PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

COMEDIA PARLAMENTARA

CIOROENII

FUMURI JUNIMISTE

COMPANIILE DE DISCIPLINA

Domnule Director, *)

De și nu împărtășesc opiniile politice ale gazetei în capul căreia ve aflai, totuși o citesc regulat și cu o mare plăcere.

Adevărurile crude pe care le spuneei adesea guvernului, imi pricunesc o deosebită bucurie, sperind mereu că ele vor sfârși prin a fi băgare în seamă de partidul conservator, deschizând ochii celor ce'l conduc astăzi la peire, prin greșelile și ușurinta lor.

Articolul D-voastră intitulat *Cum rămâne?*... m'a umplut însă de multă mihnire și mi-a sdruncinat convingerea că vă numărați printre rarii oameni cari cunosc situația partidului conservator și pricina rețelilor ce'l sfîșie necontenit.

De-aceea v'rog să-mi dați voe să ve spun și părerea mea, sperind că ve veți convinge de dreptatea modului meu de a judeca situația guvernului.

D-voastră afirmați că invinsul, spusul, cel ce se tirăste pe brinci în noroi, ar fi D. Petre Carp.

Dacă ați voit să ve bateți joc în mod fin de Lascar Catargiu, atunci recunosc că nu se putea scrie o satiră mai ironică și mai amară la adresa primului ministru, de cit articolul D-voastră.

Dacă aceasta ve este însă părerea serioasă, trebuie să v'o spun cu regret: *ve înșelafți amarnic.*

De și n'am fost nici odată numărat printre zeii din olimpul conservator, cunosc totuși perfect aspirațiile D-lui Carp și mijloacele pe care D-sa voește să le întrebuițeze pentru a-și atinge ținta.

Toată personalitatea și viața D-lui Carp se rezună ast-fel: un ambițios fără margini servit de un perfect caracter de curtezan lingusitor, calității care merg până la pierderea simțului moral chiar.

În calea deșartelor sale vise de glorie, formarea unui partid conservator pus sub conducerea sa absolută, D. Carp a întâlnit o singură piedică: aceeași ambiție și același caracter intrupate în D. Alex. Lahovary.

Fineța și spiritul de intrigă cu care însă este dotat cu imbelșugurare D. Carp, e pe cale de-a-l face să triumfe în contra D-lui Lahovary, care e lipsit cu desăvirșire de cea dintâi din aceste două calități.

Împăcându-se cu ramolitul și cu strigolul Lascar Catargiu, D. Carp a obligat pe D. Lahovary să ocupe un loc secundar în minister, de oare ce D-lui nu se putea pune în revoltă față de bătrînului șef al conservatorilor adevărați, nici să se mulțumească cu simplul rol de deputat-orator al majorității.

D. Lahovary pus la locul lui, neastîmpăratul șef al infimului grup junimist, prefăcându-se că-i soldat supus al bătrînului Catargiu, n'a pierdut nici un moment și nici o ocazie de-ași întări poziția și de-a se pune în iveală.

Considerați toată activitatea guvernului actual și veți vedea că D. Carp a reușit a face să i se admită toate cerințele și să i se voteze toate legile.

Legea tocmelilor agricole, legea creditelor agricole, înființarea a citor-va sate și ferme, așa zise model, punerea la ordinea zilei a legii de exploatarea minelor și anușterea unei legi asupra asigurării muncitorilor industriali, sint opera D-lui Carp.

Și a intrigat în toate chipurile, a

simulat toate înjosirile, a înghițit toate insultele, a plecat capul în fața furtunei iscată în sinul majorității conservatoare de principile direct intervenționiste ce steteau la baza tuturor legilor aduse de D-sa în Cameră.

Dar insulte, înjosiri și furtuni au trecut fără să-l atingă; D. Carp stă astăzi în picioare, mandru și fălos de aceste victorii ciștigate în contra majorității și în contra lui Lascar Catargiu.

Mai mult chiar, a știut să împingă siretenia pînă acolo în cit, pentru a nu-l umili pe Lascar Catargiu cu prea multe sale reforme, i-a lăsat pe seamă să prezinte Camerei pe cele mai nepopulare. Bătrînul a căzut în cursă și a prezentat în numele său legea jandarmeriei rurale și a organizării administrației, făcîndu-se ast-fel urit și nepopular față de țară.

Cine din duoi a fost invinsul și cine învingătorul în chestia reformelor votate anul trecut de Cameră, Domnule Director?

Văzîndu-se ajuns indispensabil, D. Carp, după ce a minat popularitatea șefului cabinetului, face astăzi toate chipurile pentru a-i înlătura pe cei mai devotați și mai credincioși dintre deputații conservatori.

D. Păucescu, împreună cu 40 de deputați, mihniți de puterea discreționară pe care a ciștigat-o D. Carp în sinul cabinetului, au părăsit pe D. Lascar Catargiu, arătînd prin două voturi succesive că hotărîrea lor e nestrămutată.

Mine, poimiine, D. Catargiu, părăsit de toți prietenii săi cei buni, rămas la discreția absolută a D-lui Carp, pierzîndu-și cumpătul, va fi împins la un moment dat de acesta să comită o supremă și ultimă greșală în numele său propriu, și atunci Camera il va răsturna.

Cine ar putea fi chemat să formeze noul ministru? De sigur că numai marele legiuitor, marele om politic, D. Petre Carp.

Iar dacă D. Catargiu, atins de ambiție senilă, ar persista să rămîie tot ministru, vă întreb cine se va țiri în noroi, cine va fi atunci supusul fără condiții?

Iată dar, Domnule Director, părerea mea în chestia tratată de D-voastră: cine e stăpin în guvernul de astăzi, și cine e cel căzut în noroiul umilimței?

Dacă conservatorii adevărați nu-și vor deschide ochi la timp, întregului partid conservator în cap cu Lascar Catargiu, i se pregătește în curînd *immormintarea de clasa I*, de mult făgăduită lor de ciocul Petre Carp, a-tot puternicul zilei.

Un conservator sadea

A se citi Ultime telegrame la pagina III-a.

FUMURI JUNIMISTE

Constituționalul de ieri se ocupă de convorbirea pe care unul din colaboratorii noștri a avut-o cu D. Păucescu, convorbire publicată în *Adevărul* cu data de 18 Noembrie.

Toate aprecierile pe care le face gazeta D-lui Carp asupra părerilor D-lui Păucescu, nu ne privesc. D. Păucescu singur poate să-i răspundă.

Nu mai concludia articolului ne interesează, iată-o:

După noi, D. Păucescu — zice Constituționalul — nu e alt-ceva de cit un mic pis-mătareț care ține să facă cu ori-ce preț pe reformatorul, dar cu ideile altora, cu ale D-lui Carp, pe care le admite fără a voi să-l admită pe D-sa în cabinet.

Nu e așa că e logic D. Păucescu?

În adevăr, ce logică poate să aibă un om care nu admite pe D. Carp în cabinet! Inchipuiți-vă că D. Păucescu admite unele reforme de ale D-lui Carp, dar nu'l admite pe D-lui. Ce fel de logică e asta? Ce-ar zice cine-va despre d-rul Șuțu cînd el ar afirma despre unul din pensionarii săi că într-o zi a vorbit bine și fru-

mos, dar că incolo e tot nebun? Sigur că după modul de a vedea al *Constituționalului*, dr. Șuțu ar lipsi de logică.

Ideile D-lui Carp se țin de dînsul ca și nasul, urechile și alte apendice. Cine îi admite ideile, trebuie să-l admită și pe Dumnezeu!

— Ce țî-e și cu grandomanii aceștia cînd li se urcă ideile la cap!

SATIRA ZILEI

Comedia parlamentara

Și azi, ca și ieri, ca și mâine, nici o undă nu turbură băltaclul parlamentar. E o țîcere de mormînt, în mijlocul căreia numai șgomotul de pași ai ușierilor se aude. E un întunec de tragedie, în care unica față, — nasul bravului cetățean Catulescu, infundatul de la Odobești, — varsă... raze tîmloase.

La razele acestei lumini se zărește în virful muntelui celebrul Lăzărîcă Niculescu. Are aerul melancolic, mai mult colic de cit melan, și...

Se bate la rotulă,

Ca să simtă... la căciulă.

Mai jos ceva, inteligentul Giță, dezolat de plecarea teatrului liric, dă fircoale lui Picleanu.

— Liricul a plecat, dar lirele imi rămîn, — și sint lire otomane.

Picleanu se face că nu pricepe și întoarce dosul. De alt-fel, plecarea teatrului liric desperază și din alt punct de vedere pe cultul Giță: numai acolo avusesse ocazia să audă de Musset.

Cum nu-i nimic la ordinea zilei, se găsește un melitar care să mai învelească sedinta. Don maior Prunca, sați omul-mustăți, lipește în tribuna presei un așî prin care... fumatul este oprit.

— Infirioru n'are drept să fumeze, leat! Gazetarul e infirior. Nici un gazetar nu-i măcar căprîr!

De-ar ști bietul prunc ce-și aude din pricina asta! Numai urechi să aibă! E un întreg complot în potriava mustăților sale de melodramă. Fie-care spune ce-ar face cu ele, dacă-i ar încăpea pe mină, — sau pe ori-ce. Sint sigur că ori-cit de ahitai ar fi Pavlică Brătășanu după mustăți, dacă s'ar împlini pofta reporterilor parlamentari cu mustățile pruncului, nici Pavlică n'ar vrea să le mai poarte pe urmă.

Pe cînd însă în tribuna presei se fac asemenea reflecții, de odată Camera se umple de fum: sint buletinele de vot, care fiind prea îndesate în sobă, își răspîndesc fumul și parfumul peste aerul îmbîesit de certe conservatoare.

Pute teribil: trebuie să fie și celeșapte de a-l-ai eri.

În vremea asta se face alegerea comisiei bugetare. Conservatorii nemulțumii, aliați cu liberalii, pun candidat pe Ionel sau Jonas Grădișteanu.

E bătaie mare, Lupta e'ntrubare

Și Jonas intrunește 62 de voturi, — ca și Păucică deunăzi. Dacă mai avea 3, ar fi trîntit pe Lenș. Dar... *les Lenș sales on les lave en famille...*

Pute rău, pute de foc...

Rigolo

REZBUNAREA GOVERNAMENTALA

Să te ferească D-zeu de lovitura măgarului! Și-o fi zicînd D. Gr. Păucescu.

De cite-va zile, într-adevăr, D-sa e obiectul furiei guvernamentale. Hirțuit din toate părțile, fostul ministru de domenii nu mai găsește liniștea de odinioară, nici în Cameră, nici în presa asmuțită în contra-i.

La drept vorbind, noi nu avem nici o nevoie să apărăm pe D. Păucescu, om destul de inteligent spre a face în politică ceva mai mult de cit conservatizm cu generalul Manu, de profesione presedinte al Camerei și cu Lascar Catargiu, de profesione mamăligar la Golășei.

Dar purtarea acestor două — cum să le mai zic? — purtarea acestor două antreprenori politici, e din cale afară de revoltătoare. D. Gr. Păucescu a fost în tot timpul cel mai corect dintre conservatorii noștri și aceasta a slujit mult în timpurile de grea cumpănă ale partidului.

Foarte stimat în toată țara, — de sigur nu pentru idei, ci pentru caracter — numai D-sa a putut căpăta, în împrejurările de Miercuri, 62 voturi și liberale și conservatoare și independente.

asta însă, tocmai asta, nu o pot suferi falții și escrocii politici, cari știu că orice grăunte de stimă ciștigat de unul, e o pierdere colosală pentru dînsii. Socoteala cea mai simplă, așa de simplă în cit o înțelege și Catargiu-Gogu Manu, arată că numai cînd toți politicienii noștri vor fi

înoroiați pînă în git, atunci țara se va lăsa mai nepăsătoare în ghiarele ori-cui ar avea nenorocirea să cadă.

Din acest punct de vedere dar, ținem să dăm importanță furiei guvernamentale ce se aruncă pe capul D-lui Gr. Păucescu, fostul coleg de minister al generalului Manu, fostul prieten al mamăligarului Catargiu.

Nu e nimic în toată afacerea, dar sperăm că injurăturile de astăzi vor servi ca lecțiune personajului *insignifiant*, cum a ajuns pentru conservatori fostul ministru de domenii.

Gret.

CIOROENII

Atras zilnic în vârtejul luptelor politice, am uitat pe aceste nenorocite victime, nu numai ale rapacității burghezului milionar Petrovici-Armis, ajutat de talentul și influența unor celebrități ale baroului bucureștean, ci mai ales ale administrației și magistraturii care apasă asupra Belgiei (?) Orientului.

Mă voi ocupa astăzi de Cioroeni, fiindcă ei sunt chemați înaintea tribunalului de Ialomița, în ziua de 23 ale curentei luni.

Ce mai caută în fața unei instanțe judecătorești din România, acești dezmoșteniți de toate drepturile lor atit de Curtea de Apel din Galați, cit și de Inalta Curte de Casație?

D. Agapiade, fost arendaș al moșiei Cioroiu, îi cheamă instanță pentru a obține, în fața lor, de la magistrații cari compun tribunalul de Ialomița, sfărîmarea celei mai rușinoase învoeli, proccate de un fost ministru și zmulse horopsiilor din Cioroiu de nesășiosul milionar Petrovici-Armis, ajutat de un deputat, așa zis liberal, și cu influență în acel județ.

Ce conține acea invoială?

Cioroenii trebuie să renunțe la locurile de arătură care li s'au rezervat prin sentința tribunalului de Ialomița, sub No. 14 din 1867, și a Curții de Apel de București secțiunea a doua, sub No. 19 din 1868; adică la acei 250 stînjeni masă — cari fac trei mii de pogoane — și la venitul lor pe trecut.

Ce dă în schimb generosul (?) Petrovici-Armis victimelor sale? — *Le lasă acele 300 de pogoane izlaz (imaș) despre care vorbesc acele sentințe arătate mai sus.*

Și — culmea celei mai revoltătoare pîrtiniri — această monstruoasă invoială a fost recunoscută de bună de cea mai înaltă instanță judecătorească, la Maiu anul trecut, de și nu era investită de nici o formă autentică, și cu toate că marea majoritate a semnăturilor puse pe acea invoială era a unor săteni, în favoarea cărora nu se pronunțase sentințele din 1867 și din 1868.

Iată escrocheria săvîrșită de marele boer (?), Ștefan Petrovici-Armis, tipul ciocoiului parvenit!

Știu foarte bine citorii *Adevărului*, că în lupta crîncenă pe care am dus-o, și voiți duce-o încă, contra acestui nesășios milionar burță-verde, nici-odată nu am luat apărarea D-lui Agapiadi, fiindcă el este creditor al Cioroenilor, cu sentințe rămase definitive, de pe timpul cînd era arendaș al moșiei Cioroiu.

D. Agapiadi se prezintă astăzi în fața tribunalului de Ialomița, ca creditor al Cioroenilor, dar nu cere executarea sentințelor pe care le posedă contra lor, ci pretinde anularea acelei rușinoase învoeli, fiindcă sătenii nu se puteau învoi în detrimentul creditorului lor.

În asemenea condițiuni, nu pot de cit a dori izbîndă D-lui Agapiadi, în procesul ce l'a intentat lui Petrovici-Armis, hoțului nerușinat care a redus la sapă de lemn 392 de familii țărăncști.

Cu tot talentul ce îl va desfășura Marțea viitoare amicul meu Mihail Cornea în apărarea averii burghezului milionar, sper că magistrații tribunalului de Ialomița nu se vor lăsa a fi seduși de eloquența eminentului avocat bucureștean, ci, conduși numai de glasul conștiinței lor, vor salva viitorul acestor nenorociți Cioroeni, recunoscînd că invoiala zmulă acestora nu are nici o valoare.

Și fiindcă am fost adus a vorbi de vechiul meu prieten Mișu Cornea, nu pot a nu-i exprima, în treacăt măcar, mirarea mea de a-l vedea, pentru cite-va mii de franci, apărătorul unei cauze rele, sprijinitorul celui mai scribos burță-verde, care a furat *trei mii* pogoane, lăsînd cerșetori 392 de familii pe care defunctul Rosetti le făcuse proprietare.

Să vedem dacă, în ziua de 23 Noembrie, bieții Cioroeni vor putea și ei — ca nemuritorul morar de la Sans-Souci — să strige: *Avem judecători în Călărași!*

O doresc, — pentru prestigiul magistraturii noastre și pentru fericirea Cioroenilor.

Alex. V. Beldimanu.

PROGRAMUL CABINETULUI WINDISCHGRAETZ

Noul cabinet chemat în capul bucatelor pur și simplu prin încrederea Împăratului nu este de cit un cabinet de coalițiune. Trei partide sau mai bine zis trei cluburi a căror interese de clase erau greu amenințate prin lovitura de... vot universal a fostului ministru, s'au unit la răsturnare și unii au rămas și cînd era vorba să ocupe scaunul răsturnatului.

Noul ministru Windischgraetz s'a prezentat mai zilele trecute Parlamentului și Oberhausului din Viena, și șeful de Cabinet a citit cu astă ocazie o declarațiune program din care reese mai întii că guvernul va căuta să introducă un așa sistem electoral care va satisface oare-cum și pe muncitori, în același timp se vor lăsa neatine privilegii de pînă acuma ale burgheziei liberale, clericale și conservatoare. Că aceasta nu se poate și că pe de altă parte lucrătorii nu vor renunța la votul universal, de aceasta se va convinge printul — ministru și șef de cabinet, mai curînd de cum crede.

Guvernul declară că întii și întii se va ocupa de reforma electorală ș'apoi de reforme financiare, economice și administrative: regularea Valutei, reforma impozitelor, reforma în departamentul Justiției, etc.

De remarcat este că guvernul nu pomeneste de loc de starea de sedii din Bohemia, ceea ce nimeni nu-și poate explica.

Noul ministru apelează la patriotismul celor trei partide — mai bine zis coterii — coalizate ca să rămîie unite și să sprijine guvernul și mai departe, apelează și cere sprijinul tuturor iubitorilor de ordine contra elementelor care turbură pacea Statului și prosperitatea generală.

Din toată declarațiunea Cabinetului nu-mai acest din urmă pasagiul precum și cel privitor la reforma electorală sunt de o însemnătate mare. Aceste pasagi dovedesc un lucru și anume că nimic nu s'a schimbat în Austria o dată cu căderea contelui Taffe: același spirit domnește, spirit cu totul reacționar.

Dacă poporul uvrier din Austria se plînge contra nedreptăților actualei legi electorale, apoi este tocmai pentru faptul că această lege conține o mulțime de privilegii pentru burghezi și feudali, privilegii care asigură acestor clase sociale o influență preponderantă în Stat. Și principiile Windischgraetz d'împună cu pseudo-liberalul Plener, își inchipe că o reformă electorală care nu face *tabula rasa* cu aceste privilegii, poate satisface pe muncitorii organizați, atit de bine organizați și conșcienți? Într-adevăr ceva mai naiv nici că se poate.

Noul cabinet va face cel mult prin atitudine sa ca votul universal să fie cucerit prin luptă de stradă ca în Belgia, ceea-ce însă pentru Austria poate să fie cu mult mai funest.

Tot așa de funest va fi pentru Austria dacă ministrul Windischgraetz va îndrăzni să-și pue în practică ideia de a apăra pacea și ordinea socială prin mersuri contra «elementelor turburătoare». Prin elemente turburătoare cabinetul Windischgraetz nu înțelege de pildă pe dinamitarzi sau anarchiști, ci pur și simplu pe oameni de ordine, dar cari în același timp sint și oameni de progres. Ori și cine care nu va fi de aceiași părere cu cabinetul cel nou despre ordinea și pacea socială — va fi fără doar și poate numărat între «elementele turburătoare». Unde poate duce o asemenea politică de prigonire în contra a tot ce corespunde spiritului și cerințelor timpului, aceasta este ușor de înțeles.

Avem prea mare încredere în muncitorimea conșciență și organizați și sintru prea convinși de cauza cea sfință a declarațiilor, pentru ca să putem prezice noului cabinet o altă soartă de cit aceea a contelui Taaffe, și aceasta în curînd.

Lupta pentru revendicările social-politice, o dată începută în Austria, nu poate să sfîrșească de cit cu o desăvirșită victorie. Se vor convinge mai curînd de asta și clasele cîrmuitoare, și va fi cu atit mai bine pentru aceste clase; de nu, va fi cu atit mai rău pentru ele.

X. X.

*) Dăm locul de onoare acestui articol venit prin postă, bătîndu-l cine-l autorul.

